

принципу. Проте ці функціональні характеристики значно посилюються, коли такі цілі, завдання реалізуються в умовах взаємодії, синергії музейних та освітніх закладів. Різні функції виконують музей і школа, проте мають єдине завдання – виховання й освіченість нації [2, с. 207].

Отже, музейна педагогіка, з одного боку, має бути націлена на розроблення та впровадження різноаспектних моделей музейно-педагогічних програм, проєктів і систем взаємодії, з іншого – варто вирішувати надважливе завдання щодо підготовки та перепідготовки педагогічних кадрів, удосконалення їхньої культурологічної, психологічної, методичної компетентностей. Знання, цінності, які сьогодні необхідно опановувати учням молодшого віку, засоби навчання, методики, які варто використовувати в навчально– виховному процесі – важливе завдання системи підготовки педагогічних кадрів. Уроки, які проводять у музейному просторі, вимагають від педагога якісно інших компетентнісних характеристик культурологічної, історичної, психолого-педагогічної спрямованості та методичної підготовки. Для того, щоб ефективно працювати в позакласному, позашкільному просторі, необхідно набувати інших знань, умінь, професійних навичок, досконало знати свій конкретний предмет (предмети) і бути належно обізнаним з музейною справою, мати високий рівень загальнокультурної підготовки. Оскільки недостатнім є лише розуміння освітніх стратегій і особливостей шкільного навчально-виховного процесу, педагоги повинні усвідомлювати визначені Міжнародною радою музеїв при ЮНЕСКО основні завдання сучасної музеології в соціально-культурному, історичному, освітньо-науковому, виховному контексті.

Список використаних джерел:

1. Волошин С. Музейна педагогіка в початковій школі: метод. рекомендації до спецкурсу [для студентів ЗВО]. Дрогобич, 2018. С. 4.
2. Філіпчук Н.О. Педагогічно-просвітницька діяльність музеїв України (кінець XIX – початок XXI століття: монографія / за ред. Н.Г. Ничкало. Київ: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова. 320 с.

РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК УМОВА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ФАХІВЦЯ

***Яланська С.П.
Полтава, Україна***

Проблема психології розвитку професійної компетентності педагога є досить актуальною. Адже конкурентоспроможними на ринку праці є фахівці, які здатні до саморегуляції, творчості, активної комунікації, критичного мислення, творчого підходу до розв'язання освітніх завдань.

М.В. Гриньова зазначає, що «саморегуляція притаманна всім природним об'єктам і проявляється в збереженні стабільності стану при дії зовнішніх факторів, і забезпечує функціонування природних живих і неживих систем; навчальна діяльність для учня повинна стати продовженням природних процесів саморегуляції; педагогу необхідно сприяти розвитку механізмів, які спонукають до подолання утруднення і успішного виконання навчальної діяльності» [2, с. 159].

С.Д. Максименко стверджує, що особистісність природи психіки людини пов'язана з такими ключовими ознаками, як цілісність, унікальність, активність, здатність до вираження, відкритість, саморегуляція. Є необхідність розгляду у будь-якому конкретно-психологічному дослідженні існування особистості здатної до саморозвитку вихідної біосоціальної єдності [3].

Погоджуємося з думкою Н.М. Атаманчук, що мистецтво – є дієвим методом психологічної роботи, а саме: підвищує адаптаційні здатності студентів-першокурсників до навчання у ЗВО; налагоджує комфортні умови для спілкування між учасниками освітнього процесу; ліквідує негативні емоційні стани та їх прояви, пов'язані з навчанням; сприяє усвідомленню та умінню долати проблемно-конфліктні ситуації; знижує втому, напруженість, створює позитивний мікроклімат; розвиває волю, уяву, інтуїцію, креативність; розвиває почуття внутрішнього контролю; формує позитивну «Я-концепцію» [1, с. 160].

У рамках теми, зареєстрованої в УкрІНТЕІ, «Синергетичний підхід у становленні та розвитку особистості» кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» учасники освітнього процесу здійснюють ґрунтовні наукові дослідження серед яких роботи, присвячені проблемі психології розвитку творчої компетентності майбутніх педагогів.

Результати наукових досліджень з психології розвитку творчої компетентності фахівця, педагогічної творчості розкрито в навчальному посібнику «Психологія творчості» з грифом МОН України (2014 р., 2018 р.) та ряді фахових публікацій, колективних монографій.

Нами визначено зміст та структуру моделі розвитку творчої компетентності майбутніх учителів, що базується на основних структурних компонентах професійної компетентності, інтеграція яких на найвищому рівні забезпечує зростання рівня педагогічної творчості. Обґрунтовано програму реалізації концептуальної моделі у спеціально створеному освітньому середовищі закладів вищої освіти. Завдання програми – це розвиток показників компонентів професійної компетентності: особистісно-розвивального; діяльнісно-розвивального; комунікативного; фахового; компоненту опанування досвіду.

Наприклад, для студентів спеціальності 017 «Фізична культура та спорт» викладається курс «Основи педагогічної майстерності». Мета навчальної дисципліни: ознайомити студентів з основами педагогічної майстерності, сприяти формуванню професійного світогляду та здатності застосовувати

психолого-педагогічні компетентності на практиці. Вивчення курсу сприяє розвитку творчої компетентності майбутніх фахівців.

Доцільним у процесі вивчення основ педагогічної майстерності є використання ресурсу арт-практик (метафоричних асоціативних зображень, малюнкової терапії, бібліотерапії, ландшафтної терапії, та ін.), тренінгових вправ, що сприяють розвитку креативності, активної комунікації, критичного мислення, саморегуляції.

Наприклад, виконання арт-вправи «Міст: «Я студент» – «Я – професіонал» (самостійна робота). Студентам надається інструкція: «Уявіть міст через ріку. На сьогодні Ви студент і знаходитесь на одному березі. Перейшовши на інший бік – Ви завершите навчання і станете справжнім професіоналом. Подумайте, які дії Вам потрібно здійснити, «переходячи через міст», щоб стати успішним фахівцем своєї справи?». Законспектуйте відповідь ураховуючи знання з основ педагогічної майстерності.

Виконання методики роботи з метафоричними асоціативними зображеннями «Насіння», зокрема, вправи «Сила», «Причина» (за О. Тараріною). Виконуючи такі вправи учасники освітнього процесу акцентують увагу на власних «сильних» особистісних аспектах, що сприяють досягненню успіху в професійній педагогічній діяльності.

Наше дослідження не вичерпує всіх аспектів розвитку професійної компетентності особистості. Воно продовжується у напрямку розробки програми розвитку творчої компетентності фахівців різних спеціальностей.

Список використаних джерел:

1. Атаманчук Н.М. Арт-практики в освітньому просторі закладів вищої освіти / Н.М. Атаманчук // «Гуманітарний простір науки: досвід та перспективи»: зб. Матеріалів XXX Міжнарод. наук. практ. інтернет-конф., 15 лютого 2021 р. – Переяслав, 2021. – Вип. 30. – С.158–160.
- 2.Гриньова М.В. Саморегуляція як основа успішної навчальної діяльності молоді / М.В. Гриньова // Проблеми підготовки сучасного вчителя – 2013. – 8 (2). – С. 159–163.
- 3.Максименко С.Д. Психологія особистості / С.Д. Максименко. – К.: Вид-во ТОВ «КММ», 2007. – 296 с.

ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ Й ОСОБИСТІСНЕ ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ: РЕСУРС АРТ-ПРАКТИК

***Атаманчук Н.М.
Полтава, Україна***

Заміна традиційної системи підготовки майбутнього висококваліфікованого фахівця на інноваційну є нагальною потребою часу, що оновлює її сутність та структуру, готує учасників навчального процесу до розв'язання проблем, враховує здібності та уподобання студентської молоді, формує готовність майбутнього професіонала до творчої діяльності.